

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Cevizin Şarkısı

ASLI TOHUMCU

iletişim

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

roman

ASLI TOHUMCU Aralık 1974'te Leverkusen'de doğdu, Bursa'da büyüdü. İngiliz Dili ve Edebiyatı öğrenimi gördü; çeşitli yayınevlerinde editörlük, TRT 2'de sunuculuk ve danışmanlık yaptı; kitap ekleri çıkardı. 2003'te *Abis*, 2006'da *Yok Bana Sensiz Hayat*, 2010'da *Şeytan Geçti* ve *Taş Uykusu*, 2014'te *Ölü Reşat*, 2017'de *Sevil de Sevmeye* (Seyhan Argun'un çizgileriyle), 2018'de *Durmadan Leyla* ve 2020'de *Kötü Kalp* adlı kitapları yayımlandı. Kutlukhan Kutlu ile 2015'te *Güçoburlar* adlı derlemeyi ve 2018'de *İstanbul: 2099* adlı antolojiyi hazırladı. Kitapları çeşitli dillere çevrilen Tohumcu, *Kadın Öykülerinde İstanbul*, *İstanbul Sokakları (101 Yazardan 100 Sokak)* ve *Merhaba Asker* adlı derlemelere öyküleriyle katkıda bulundu. Çocuklar için *Bolbadım Günlükleri*, *Eksimus Serüvenleri*, *Karadankaçanlar*, *Dünyayı Döndüren Kız*, *Üç, İki, Birr*, *Ateş!*, *Hışır Hışır Kırt Kırt*, *Herkesin Evine Döndüğü Gün*, *Benim Babam Kötü Örnekle ve Öyle Değil, Böyle!* adlı kitapları yazdı. Kızı Tomris'le İstanbul'da yaşıyor.

İletişim Yayınları 3116 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 551

ISBN-13: 978-975-05-3257-3

© 2022 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2022, İstanbul

EDITÖR Duygu Çayırıcıoğlu

KAPAK ve KAPAK ILLÜSTRASYONU Seda Mit

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Berkay Üzüm

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 45030

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ASLI TOHUMCU

Cevizin Şarkısı

iletişim

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

*bana bu hikâyeyi
yazma cesaretini veren duygu'ya...*

*canavarlarından kurtulmaya çalışan
bütün kadınlara...*

bir ev yanarken yanan sadece beton, demir ya da ahşap mıdır? öyle olmadığını çocuklar bile bilir. sezen de biliyordu.

çocukluğunun her ânına aralıksız tecavüz eden o... erkekten büyümek zorunda kalışının, kışından çıktığı kadını dizlerinin arasına sıkıştırıp yıkamalarının, apışarası kokan sabunların, istisnasız her bir sabunun evdeki, annesinin kat kat tülbent sarılarak bastırılmış tepelerinden akan ve hiçbir sabunun temizleyemediği uyuşturuculu sütün, vücudunda isteği dışında yükselen kendi tepeciklerinin, biri aşağıda biri yukarıda ama hep erkeklerin gözü hizasında, bir odanın tavanındaki örümcek ağına, bir diğerinin sıvasındaki çatlağa, banyodaki kırık fayansa, mutfaktaki sarkmış dolap kapağına gizlenmiş, o daima gözleyen gözleri anneanesi suzan'ın, anneannesinin o daima yargılamak için gözleyen gözlerinde parıldayan yaratıcı cezaların, sezen'in etiyle birlikte kopan tırnağının, anneannesinin çeke çeke altındaki deriyi kızarttığı favorilerinin acısının ulaşmadığı dünyası annesinin, o dünyadan altına işeyecek kadar ürken, yine de apışarasındaki tüylerden kurtulması için onları yakmasını öneren elif

teyzesinin, bütün hayal kırıklıklarının acısını annesini tetikleyerek yatıştıran elif teyzesinin, annesine anlayamadığı bir nedenden gıpta eden elif teyzesinin, gıptanın habisliğinin, onca habisliğin içinde sadece kendisine gülümseyen, zamanın geri kalanında yaşlılara has ıslak gözler ve asık bir suratla dolaşan cemile teyzesinin, kalbini ona açtığı halde ölü koktuğu için doya doya sarılamadığı cemile teyzesi ile salonun ortasına gömülü iki canavarın kokusu doluyordu sezen'in genzine.

sabaha kadar çıtır çıtır yandı doğup sakatlandığı ev. çok değil, bundan dört-beş gün önce bacaklarının arasından akmasaydı o lanet telve, yakmayabilirdi evi. ancak telve aktı. ev yandı.

sıcak küllere doğru okkalı bir tükürük salladı sezen. “bakın kim kazandı sonunda.”

geyiğe bindi gitti arkasına bakmadan.

Kimsenin bilmemesi gereken bir şey yapmışlardı. Elif, Ayşegül ve Cemile. Annelerini öldürmüşlerdi. Sezen'in annesini. Suzan'ı.

Salonun zemininde açtıkları mezarda, çekmeceye tıktırılmış bir pantolon gibi üç kat yatan kadından, normal zamanda göz ucuyla bakmaya çekindikleri kadının cenazesinden yani, şimdi gözlerini alamıyorlardı. Küçücüğünden bile olsa bir yaşam emaresi gösterseydi, az sonra üzerine toprak atacakları kürekle suratına suratına vurmaya hazır dılar. Ah keşke, kanını döke saç a alabilselerdi canını. Bu cinayet, beklenmedik bir gelişme olmadığı halde iz bırakmak istemişlerdi, yaşayacak günleri vardı çünkü daha. Güzel günleri. Allah'ın izniyle.

Elif'in safrası ağzına geldi, sarı suratı iyice ekşidi, yutkunurken âdemelması cildini yırtacak denli belirginleşti. "Sezen... kanıyorsun."

Sezen, cılız sol bacağı boyunca diz kapağına kadar ilerlerken sarı yumuşak tüylerine bulaşmış, telveyi andıran ince, kara yola baktı. Küçük yumruklarını sıktı, beyaz parmakla-

rından başlayarak sarı saç diplerine kadar kızardı. “En sevdiğim şortum.” O lekeden kaçabilirmiş gibi karnını içeri çekti, şortu ince belinde az daha aşağı kaydı.

Sezen’i yan gözle süzen Elif, dudaklarını ısırarak söndürdü aniden bastıran gülüşünü. Ayıp olduğundan ya da herhangi bir ayıbı umursayacağından değil de, bu suç anında kurdukları ortaklığın bozularak, başına bir iş açılması kaygısından.

“Merak etme, çıkar leke, çıkartırız,” dedi Cemile.

Ayşegül mezardan bir anlığına kopunca yüzünün seğirmesi de kısa bir duraklama evresine girdi. “Bunu kutlamalıyız ama yakışık alır mı...”

Elif ayıplarcasına salladı kafasını.

Sezen katillik âleminden çıkıp kadınlık âlemine girmeye hazır değildi, duymazdan geldi söylenenleri. “Ayna tutalım mı?” Demin içinden taşan coşku, şimdi taşığının kat kat misli bir kuvvetle, onu boğacak gibi geri çarpıyordu yüreğine. Eliyle lacivert tişörtünün geniş, yolunmuş yakasını çekti.

Cemile mezarı açmak için duvar dibine çektikleri ahşap orta sehpanın üzerinden sapı gümüş kaplama, yuvarlak aynayı aldı. “Ben yaparım.” Çömeli aynayı cenazenin ağzına tuttu, zayıf, çarpık dizleri titremeye başlayınca kadar bekledi.

Cemile’nin o çukurun içine çekileceği korkusuyla kalbi kulaklarında atmaya başladı Ayşegül’ün. Yine de tutamadı kendini. “O aynayı ben istiyordum.” Arzusunun dile gelmesiyle, annesi Suzan’ın o lanet ev pabuçlarıyla yaklaştığı hissine kapılarak arkasını kolaçan etti. Bir daha. Bir daha.

“Siktir et aynayı,” dedi Sezen.

“Düzgün konuş,” diye söylendi Elif. Daha ikaz ağzından çıkarken Sezen’den ister istemez uzaklaşmıştı.

Elif’in irkildiğini gören Cemile, kışkırdan çıktıkları bu ka-

dının ölüsünün de dirisi gibi aralarına gireceğini anladı. İnce dudakları titremeye başlayınca sertçe birbirine bastırıp onları.

Elif ne yaparsa yapsın şekle girmeyen kahverengi buk-
lelerini düzelterek dikkatini ürküntüsünden uzaklaştırmaya çalıştı.

Ayna buğulanmayınca dördü de rahat bir nefes aldı.

“Bir şeyler söylemeyecek miyiz?” diye sordu Ayşegül. At-
kuyruğundan fırlamış sarı bir dalgayı ağzına götürdü, far-
kında olmadan ucunu ufak ufak emmeye başladı.

Cemile ellerini sıska göğsünde kavuşturdu. “Hakkımı he-
lal etmiyorum.”

Sezen elleri belinde az daha yaklaştı mezara. “İnsan bey-
ni,” dedi anneannesinin cimrice kazılmış mezarındaki cena-
zesini tartarak, “öldükten sonra bir süre daha çalışmayı sür-
dürüyormuş.” Mezara girecekmiş gibi eğildi, cesetten yükse-
len, sidikle karıştığından iyice baygınlaşmış parfüm kokusu-
na suratını buruşturdu. “Allah belanı versin!”

Ayşegül’ün ciğerinden gergin bir kahkaha koptu. “Allah’ı
bilir miydin sen kız? Hayret!”

Bilmediği bir beş vakit namaz zillinin, diye düşündü. Son
düşüncelerinden birinin bu olmasına da, canını Azrail’in de-
ğil de kendi kışından çıkanların almasına olduğu kadar içere-
ledi. En çok da öldürmeye cesaret edebilmelerine. Bu dör-
dünden beklemediği bir akılla öldürülmüş olmasına hayret
etti. Ah, hep o Sezen’in başının altından çıkmıştı. Sezen ola-
cak o erkek fatma, annesi gibi kafadan kontaktı, ama anne-
sinin zararı kendineydi en azından. Bu pislikler için bir sürü
sıfat sıralayarak vakit kaybetmek istemiyordu Suzan. Vak-
tini hep iyi şekilde değerlendiren bir kadın olmuştu, şimdi
aksi yönde davranmaması için daha geçerli bir nedeni vardı.
Katillerine gün yüzü göstermeyecek bir şey yapacaktı. Arka-
sından güle oynaya yaşamalarına elbette müsaade etmeye-

cekti. Tünelin sonundaki ışık bir fikirle yanıp söndü o anda. Bahçedeki aptal cevizlerin söylemeye çalıştıkları şarkıyı duydu, o şarkının Sezen'e ulaşırken yolda farklı bir mana kuşanması için kapkara bir şeyi çağırdı ve şarkıya kilitledi onu.

"Gözleri parladı sanki," dedi Elif. "Tövbe estağfurullah." Dudakları, hakkın rahmetine kavuşturdukları annesinin onaylamadığı bir durumla karşılaştığında hep yaptığı gibi, sessizce kıpırdanmaya başladı. Benlerle lekeli soluk sarı suratı endişeyle buruştu. "Üç harfliler dadanmasa, maazallah." Koyu kahve kaşları ortada kavuştu.

Ayşegül, bu işe karar verdikleri andan beri cılız boynunun üstünde yalpalayan başı gibi sesine de hâkim olamayarak bastı çığlığı. "Kapat, kapat!" Elini ağzına sımsıkı bastırdı.

Sezen eğilip Ayşegül'ün tiz ricasını yerine getirecekti ki, Cemile yaklaşıp omzuna dokundu Sezen'in. "Bırak," dedi, "bırak açık kalsın gözleri. Çalışıyorsa o sinsî beyni, kaydet-sin her şeyi. İyice idrak etsin boktan kaderini." Sezen'i hafifçe yana çekerek eğildi ve cesedin üzerine tükürdü. "Yeter be!" Tükürüğü, rahmetlinin alınmaktan küsmüş kaşlarının arasından biçimli burnu boyunca ağır ağır ilerledi. O yolu izlerken ağzından tükürükler, burun deliklerinden baloncuklar çıkararak sessizce ağlamaya koyuldu Cemile.

Sezen, hırsın insanı olduğundan büyük göstereceğini düşünürdü hep, ancak şimdi Cemile Teyzesinin ağlamasını seyrederken yanıldığını görüyordu. Daha şimdiden burnuna geldiği teyzesi gözyaşlarıyla çekmiş, daha bir küçülmüş-tü sanki.

Kendi tükürüğünde boğulasın, diye geçirdi içinden Suzan. Yokkk, diye fikir değiştirdi birden, Allah seni de o çok sevgili yeğeninle sınayacak in-şal-lah! Beyninin son saniyesini bir kıkırtı doldurdu. Buz tutmuş sulara atılmışçasına bir nefes kesilmesi yaşadı ardından. Cemile aynayı ağzından

çekmiş olmasaydı, ağzından çıkan görünmez buğu aynayı çatlatırdı muhakkak.

Sokak kapısının zili öttü.

“Beşimizin birden evde olmadığına inanmazlar!” dedi Ayşegül. Sesi ahşapa sürten tırnak gibi tırmaladı hepsinin kulağını.

“Her kimse... gider... belki,” dedi Elif.

Sezen küreği Elif’in eline tutuşturup salonun kapıyı gören penceresine yaklaştı. Kahverengi kadife güneşliğin arkasından kirpiklerinin ucunu uzattı. “Gitmez,” dedi küfredercesine. Daha dün, ilk sigarasını denerken yaktığı kirpikleri kırıştı. “Gelen Muhtar. Allah kahretsin!”

Ayşegül bu havadisi idrak etmeden az önce, perdenin gerisindeki, kendisinin o yaşlardaki kopyası Sezen’i bir an, tanıdık bir yabancılaşmayla süzdü. Yeni tomurcuklanan memelerini saklamak için kamburunu çıkarsa da, havadislerin en boktanını sesi titremeden veren, çenesi daima yukarıda bu kızı nasıl olup da kendisi doğurmuştu! Doğumu evde yapmış olmasa, kızı başkasının yavrusuyla karıştırdıklarından şüphelenirdi şüphesiz.

Katil olmuşluklarının şokunu daha üzerlerinden atamadan, yırtıcının gelişiyi genlerindeki kaçma dürtüsü tetiklenen tavşanlar gibi bakiştılar. Dağılmaları, sağa sola kaçışmaları bir işareti bekler gibiydi.

Katatoniyi Cemile bozdu. Ayşegül’e döndü. “Bağır. Bağır kız, çığlık at!”

Ayşegül hayatında aldığı en manasız komut buymuşçasına baktı. Morun değişik tonlarındaki çenesi kilitlendi, dudakları mühürlendi, kıpırtısız durdu.

Cemile’nin aklından geçeni anlayan Elif iki adımda Ayşegül’ün dibinde bitti. 34 numara terliğinin sağ tekini çıkarıp eline aldı ve terliğin yumuşak tabanını Ayşegül’ün suratının ortasına var gücüyle geçirdi.

Ayşegül'ün suratından, adını koyması imkânsız bir duygu seli aktı. Terlik bir kez daha suratına inerken dudakları elektrige tutulmuş gibi kıpırdandı. Sezen çillerinin yüzüne verdiği tatlı ifadeye küfredercesine, “Deli! Allah'ın delisi!” diye bağırınca kendini bıraktı Ayşegül. İki katlı evin yaşlı, kirli, sütlü kahve duvarlarını çığlıklarıyla titretti.

Cemile salondan sokak kapısına açılan sahanlığın basamaklarını parmak uçlarında ikişer ikişer indi. Gürgen kapıyı, kapının bir iradesi varmış da, Muhtar'ın hayrına, birden ardına kadar açılacakmış gibi bir korkuyla, kollarını iki yana açarak tuttu. Alnını kapının demir üst kilidine bastırdı. Ablası Ayşegül'ün buhranları bütün kasabanın diline pelesenk olduğundan, bu mizansenin maskesinin düşmeyeceğini umuyordu. Zil sustu. Cemile bir elini ağzına götürüp nefesini tuttu.

Kapının diğer yanında Muhtar da İsrafil'in borusu çalsa zor duyacak kulağını ahşabın oymalı yüzeyine yaklaştırmış, Ayşegül'ün çığlıklarıyla bölünen kelimelerini yakalamaya çalışıyordu. İçerde kopan kıyametin sesine geçit vermeyeceğini anlayınca, “Suzan! Suzan aç lan kapıyı!” diye yumrukladı kapıyı bir süre. “Aç lan, helallik alacam! İyi değilim Suzan! Hastayım lan!”

Karşı binanın kapısı açıldı. Beline gelen, örgülü karbeyaz saçlarına inat, çenesindeki sert, siyah kıllar ve kapkara kaşlarıyla bakanda karşısındakinin kadın mı erkek mi olduğuna dair anlık bir şaşkınlık yaratan komşu kadın dışarı çıktı. “Ne vurursun kapıyı!” diye terslendi Muhtar'a. “Cinleriyle vuruşmaya başladı mı kolayına susmaz Ayşekız. Bilmez misin?” Muhtar'dan bir karşılık beklemeden, çıktığı çeviklikle çekildi evine.

Muhtar kapıya son bir yumruk atıp döndü, elinin derisi kahverengi lekelerine kadar kızardı. Topuğuna bastığı sağ ayağının ayakkabısı, gecenin çiyiyle nemlenmiş toprak yol-

da, kahvaltı masasından sıvışacak çocukların hayal gücünü tetikleyecek bir iz bırakarak, geldiği yoldan geri yürümeye başladı.

Cemile yumruklar başlayalı beri farkında olmadan ısırıldığı elini ağzından çekip nefesini bıraktı. Basamaklara yönelirken bayılacak gibi oldu, kapıya yaslandı.

Sezen'in sarı kafası dalgalandı merdivenlerin tepesinden. "Gitti mi?" Cemile gözkapaklarını kapatarak yanıtladı soruyu. "Gel o zaman, teyzem tutamıyor."

Cemile birden canlanıp salona koşturdu. Kafasını, havası sönen bir balon gibi önüne geçilemez şekilde sağa sola vuran Ayşegül'ü yakaladı. Gasilhanede bütün ağırlığını, yükünü bu dünyada bırakıp gitmişçesine ağır cenazeleri kaldırmaktan güçlenmiş kollarıyla ablasını sımsıkı sardı ve kıyametin dinmesini bekledi.

Ayşegül'ü kucağında bebek gibi salları, yüzüne Ayetel Kürs-i'yi üfleyerek onu rahatlatmaya çalışır, ablasının alnında eskilerin üzerinde kendini belli eden yeni açılmış yaralara, morarmaya başlayan pamuk cildine bakarken içi kalktı. Zihni gasilhanede önünden geçen onca cenazedeki ölüm lekesine gitti. Annelerinin kendi usullerince kaldırdıkları cenazesi yerine, kendi ruhlarında belirmeye başlayan ölüm lekelerini düşündü. Sezen'e, "Koş şofbeni aç," diye mırıldandı, "ılık suyla bir güzel yıka anneni, tamam mı teyzem? Sonra da süt ısıtır verirsin."

Sezen kendini bildi bileli aşına olduğu bu evcilik oyunu için ikiletmeden üst kattaki banyoya çıktı. Annesini yıkar, ardından yüzüne ve alnına pansuman yaparken, gözleri sürekli annesinin memelerindeydi. Kendi memelerinin de, beyaz bir sicim gibi beline uzanmaya çalışıp çalışmayacaklarını düşündü. Suzan öldüğüne göre artık birkaç beden büyük tişörtler giyebilirdi rahat rahat. Ona taa altı yaşında tek başına yıkanmayı öğreten Cemile Teyzesinin aynı şeyi annesine

de öğretmesini dileyebilirdi. Hatta istese bunun hesabını bile sorabilirdi ancak bugün sırası değildi.

Yukarıda hamam faslı sürerken, Elifle Cemile cenazenin üzerine hiç konuşmadan toprak atıldılar. Toprağı mükemmel bir işçilikle, hiç kazılmamış gibi düzlediler kürekle. Mezara yer açmak için levyeyle kaldırdıkları yer tahtalarını yan yana yerleştirip çivilerini tekrar çaktılar. Elleriyle kuvvet vererek yerinden oynamadıklarından, üzerinden sert adımlarla ileri geri geçerek mezarın yerini belli etmediğinden emin oldular.

Cenazeyi, ne olur ne olmaz, göz önünde dursun diye salona gömmüşlerdi, dirisi gibi ölüsü de birtakım fesatlıklara kalkışabilirdi pekâlâ. Salonu yerleştirdikten sonra bahçedeki kirazın altına bir ikindi sofrası kurdular. İri iri dilimlediler çayın limonunu, beyaz peyniri, siyah zeytini bol bol koydular tabaklara, domatesi küçük küçük doğrayıp zeytinyağını rahat rahat gezdirdiler üzerinde, kekiği gönüllerce serptiler. Taze simitleri elleriyle böldüler. Masa, sandalye, kucakları ya da yer susam olmuş, umursamadılar.

Birkaç hafta önce, Sezen yaşının çağrıştırdığı masumiyet halesini yırtarak açıkça göstermese onlara tünelin ağzını, hayalini kurmayı akıl edemeyecekleri, hiçbir şekilde tanıdık olmayan bu açık görüş özgürlüğü içinde hangi bahsi açacaklarını şaşırdılar.

Yan bahçede yavru bir kuş çığlık çığlıyordu. Belki açtı, belki şımarıktı. Sesi ilk olasılık için dahi merhamet uyandırmayacak denli cırlaktı. “Annen gelmeyecek!” diye bağırdı Sezen oturduğu yerden.

Ayşegül yerinde sıçrar gibi oldu ama sürekli titrediği için kendi dışında kimse ayırt etmedi bu hareketini.

Bacağından aşağı akan kanın görüntüsünün, bu kurtuluş hareketinin sözde yoldaşları üzerinde, kan akıtarak kurduğu üstünlüğü sarsmış olması ihtimaline karşı bir daha bağırdı Sezen. “Kedi kaptı onu. Şimdi sen de kapa çenen!”

“Kapa çeneni,” diye yankıladı Ayşegül, bir elini ağzına diğerini başına götürdü.

Sezen’in tonlamasındaki bir şey teyzelerine rahmetli anelerini anımsattı. Yavru kuş da bir an susunca ikisi birden gülümsedi. Cemile ölü yıkamaktan ağarmış, vücudunun geri kalanının esmerliğini iyice vurgulayan beyaz elini Ayşegül’ün tırnak izleriyle süslü koluna koydu. Ayşegül’ün kolundaki sarı tüyler belli belirsiz dikeldi. “İyi ki doğurmuşsun bu kızı abla.”

Ayşegül gülümserken gözlerini kapattı. Gözlerinin içindeki telaşlı kıpırtısı gözkapaklarının iriliğini iyice vurguladı, suratını ürkütücü bir hale soktu. Bu iltifatı Sezen’in kuşa tepkisi sayesinde kazanmadığını bilecek kadar yaşamıştı bu hayatı. En küçükleri Elif’in, bu mübarek kızıdan neden bunca korktuğunu anlayabiliyordu, anlayamadığı, Elif’in gördüğünü Cemile’nin nasıl göremediği idi. Yine de kafası düşüncelerinin sisinden ya da belki, yarasından, hafifçe titreyerek katıldı onay faslına. Çok geçmeden gözlerini açtı, korkulacak bir şey kalmadı.

Sezen kalkıp yerden irice bir taş alarak kolunu becerebildiğince geriye savurdu, kuş sesinin geldiği yana nişan aldı. Bir şeyin yere düştüğünü duydular. Yavru kuş olduğunu varsaydılar. Kaç zamandır tuttukları soluklarını gürültüyle verdiler.

Cigerleri öyle yanmıştı ki, hayatlarının çıbanbaşı Muh-tar’dan kurtulmaya hazırlanırken yakalandıkları Suzan’ın da canını almayı öneren Sezen’den yana kaygılanmak elbette akıllarına gelmemişti. Hem zaten Sezen de aynı cevizin gölgesinde büyümemiş miydi!

Toynaklarının sesi, kimi yerde yamalanmaktan engebeli, kimi yerde şu ya da bu idarenin bitirmeyeceğini bile bile başladığı kazılar yüzünden delik deşik asfalt boyunca önünden geçtiği, çoğu üç ya da üç buçuk katlı evlerin pencerelerini titrete titrete, gürül gürül aktı. Mahallenin dar sokağına girince arnavutkaldırımını değil de kafataslarını dövdü sanki, yağmurdan, eğreti yerleştirilmekten yuvalarından oynamış taşlar korkudan oturuverdiler yerlerine saniyesinde.

“*Salâ, salâ, salâââ, Ya muhavvile’l havli ve’l ahvâl, havvil hâlenâ ilâ ahseni’l hâl.*” İşledikleri eylem bütün ahaliye duyuruldu. “*Salâ. Accilû bi’s salâti gable’l fevt ve accilû bi’t teveti gable’l mevt.*” Katı bir yağmur yağıyordu bir yandan. Nasıl bir yağmaktı ama nasıl! Sokağın çıkmazında yuvalanmış bahçe içindeki iki katlı evi temeline dek yokladı. “*Salâ. Kül-lü nefsin zâigatü’l mevt, sümme ileynâ türce’ün.*”

Yağmur değildi bu, yok, basbayağı kandı! Sinsice içeri girecek bir boşluk arıyordu. Evi oda oda, koridor koridor dolaşıp boğmak istiyordu. Aradığı deliği bulamadıkça iyice şirazedden çıkıyordu. “*Salâ Innâ li’llâhi ve innâ ileyhi râci’ün.*”

Toynakların sesi yükseldi. Dağ taş, yaratılmış tüm mahlukat gözünü kapattı manzaraya şahit olmamak için, nafile. Biri gebe üç yavrusunu boynuzlarına takmış, tüyleri kırmızı-siyah ve yapış yapış bir dişi geyik yaklaştı kendinden emin. “*Salā Ya Seyyidel evveline ve’lâhirîn ve selâmün ale’l mürselîn, ve’l hamdü li’llâhi rabbi’l âlemîn.*” Boynuzlarından sarkan cesetler ve kan yağmurundan, geyiğin yüzünü seçmek mümkün değildi. Yine de gözlerinden müebbet bir karanlığın kendilerine doğru aktığı anlaşılıyordu.

“Kasabamız eşrafından, merhum mezar ustası Cahit Bey’in zevcesi SUZAN vefat etmiştir” seslenişini duymayı beklerken, “SUZAN kızı CEMİLE”, “SUZAN kızı ELİF”, “SUZAN kızı AYŞEGÜL”, “AYŞEGÜL kızı Sezen vefat etmiştir”i duydular.

Ayşegül yattığı yerden çığlık çığlığa fırladı. Daha onun çığlığına kalmadan kasabadaki evlerin ışıkları birer birer yanmaya başlamıştı. Anneler çocuklarına birer bardak su taşıdı, sırtlarını sıvazlayıp, “Geçti annem, geçti,” dedi ancak Suzan’ın ölüsünün bile dirisi kadar tehlikeli olabileceğini biliyorlardı.

Neneler, Kur’an’ı ya da evde artık cüz varsa onu açıp okumaya başladılar. Babalar kapıların pencerelerin kilitlerini kontrol etmeye, evdeki deliklerden çatlaklardan giren çıkan var mı diye bakınmaya koşturdular telaşla. Lohusaların sütü kesildi. Körlerin gözü, sağırların kulakları açıldı bir anlığına, görmez duymazlıklarına ömürlerinde ilk defa şükrettiler.

Cemile ezberlenmiş bir tezcanlılıkla Ayşegül’ün odasına koşarken, cilasında tek bir çizik olmayan parkedeki koyu kırmızı lekeleri görünce aklı çıktı. Besmele mi çekse, başka bir şey mi yapsa, bilemedi. Ayşegül’ün yatağına oturup onu kollarının arasında belli belirsiz sallayarak yatıştırırken Elif girdi içeri.

“Sezen,” dedi. “Uykusunda yürümüş. Hem ne yürümek. Sokak kapısında yakaladım. Tövbe yarabbi, bir de üzerinde ne var ne yoksa soymuş. Düşün kapıyı açtığını!”

Elifin heyecanı canını sıkıyordu Cemile’nin. “Hallettin mi peki?” diye terslendi. Elif başını sallayınca gözünün önünden hemen çekilsin istedi. “Git çay koy ocağa. Hadi. Yeri ben temizlerim.”

Elif çayı demlerken, Sezen vücudundaki bu yeni, gayritabii kokuyu savuşturmak için mutfağın bahçeye bakan kapısını açtı. Küçük teyzesinin verdiği pedin, kışında kimsenin gözünden kaçmayacak bir şişlik yarattığı düşüncesiyle nefesini saldı. Ağzından bahçedeki cevizlere doğru, cüssesinden beklenmeyecek büyüklükte sıkıntılı bir sis yürüdü.

Cevizler işareti almışçasına titreşip uyandılar, köklerinden bir ezgi büyümeye başladı. Sezen cevizlerin hareketlenen dallarına bakarken, Azrail yoklamış gibi ürperdi. Bacak arasındaki yaradan akan kanın bastırıldığı sıcak bir an hafiflemese, bu ürpertiden korkabilirdi. Çarşıya çıkıp annesinin ne zamandır istediği kaplumbağalardan almayı düşündü. Bir müzik sesi, cılız, bugüne asla ait olmayan tuhaf bir şarkı çalındı kulağına. “Anneme süt ısıtayım,” dedi yüksek sesle. Ancak ezginin korkacağı yoktu, bir idam mahkûmunun son isteğini emir niyetine almıştı bir kere.

Cemile onu küçük adımlarla takip eden Ayşegül’le mutfığa girdi. “Hayırlara çıksın inşallah.”

Ayşegül, “Eh, kasabalı öğrendi, o iş çıktı aradan en azından, korkacak bir şey kalmadı,” diye mırıldandı. “Hoş, Muhtar da öğrendi ama...”

Elif sessizce, dudakları titreyerek döktü çayları, tavada kızarttığı ekmekleri elleri yanarak bölüştürdü dört tabağa. Ayşegül, buzdolabından çıkardığı margarini masaya törensel bir edayla koydu. İyi bir anne olmak ne kadar başarılabilir bir şeydi aslında. Çocuğun ağzına almak istemediklerini on-

dan uzak tutmak, ağzına almak istediklerini sunmaktan ibaret bir işti. Kızarmış ekmeklerine margarin sürüp üzerine toz şeker ekerek yediler. Bir süre mutfakta sadece çıtır ktır sesler duyuldu.

Cemile üçüncü bardak çayını içerken, “Geceleri sırayla nöbet tutacağız,” dedi. “Başka türlü olmayacak. Halıyı çıkaracağım.”

“Halı tutar mı onu?” diye sordu Elif. “Tutar mı kesin? Mussels olmaz değil mi? Olmaz demiştin abla!”

Sezen büyük teyzesine baktı. Cemile elini uzatıp Sezen’in saçlarını okşadı. “Tutar, tutar tabii.” Sezen yüzünü teyzesinin esmer, sıska boynuna gömdü. “Neden tutmasın... Sana verdiğim duaları ezberle sen de iki güne, bir şeycik olmaz.”

Ayşegül soğuttuğu sütünün son yudumunu içti. “Çarşıdan taze ceviz de alalım, bol bol almak lazım.”

Elif itiraz etti. “Bahçede sürüsüne bereket abla.”

“O cevizler bizim mirasımız, Suzan’a yedirtmem,” deyince Cemile, tartışma başlamadan bitti.

Cemile rahmetli babalarının, en azından kendisinininkinin, her birinin doğumunda, birbirine dolanacak ama birbirinin güneşini kesmeyecek yakınlıkta diktiği üç cevizle baktı. O üç ağaç gibi köklerinden birbirlerine bağlı olmaları gerektiğini düşündü. Ayak parmak uçları nedense cız etti, gözü Elife kaydı. Elif’in gözüyse birbirine dolanmış cevizlerin değil, katledilmiş cevizin üzerindeydi.

Bahçe kapısından taraf bir soruyla irkildiler. “Ananızdan sonra kendiniz de mi öldünüz lan?!” Tel kapı duvara çarparak ardına kadar açıldı. Kapının arkasındaki duvarın kirli beyaz sıvalarından yorgunca bir kısmı intihar etti.

Cemile derin bir nefes aldı. “Hoş geldin Muhtar.”

“Ananız nerde?” diye sordu Muhtar, Elife bakarak. “N’aptınız lan kadına?”

“Bilmiyormuş gibi.” Sezen oturduğu sandalyeden sakince

kalktı. “Ananemi mi görmek istiyorsun? Gel, geç içeri bunak, ananem salonda.”

“Geçecem tabii, ev benim, kız benim,” dedi Muhtar ve Sezen’i omzundan ittirerek içeri yöneldi.

Cemile ve Elif de komut almış gibi kalktılar yerlerinden. Muhtar’ın peşindeki Sezen’in peşinden salona, yeni hayatlarına çıkan ikinci basamağa adım attılar. Dünkü karanlık oyunu tekrar sahnelemek iş değildi. Zaten baştan beri buydu niyetleri.

Bütün o kanserli hücrelerin vücuduna saldırdığı gibi saldırdı Muhtar katillerine. Can havliyle. Süresini kestiremediği, kimsenin kestiremeyeceği anlar kadar daha yaşayabilmek için ölesiye mücadele etti. Ama öldürdüler onu da.

Soluk glkurusu, sırayla bir turuncu bir açık taba renkte geometrik desenin etrafını kenar ss gibi çevirdiği, pskllerini dkle dkle tükenmiş el halısını ifte mezarın üstüne sererken, tam ortasındaki kök deseninin cenazelerin kalplerinin üzerine denk gelmesine dikkat ettiler.

Çarşıya ıkma işi, Cemile Teyzesinin bilgisi dahilinde ne zamandır evden gizlice kaan Sezen'e verildi. Sezen, teyzesinin verdiği parayla  kilo taze ceviz ve iki tane kara kaplumbağası alacaktı. Evden kapıyı aarak, kapıdan geçerek çıkmanın şaşkınlığını üzerinden attıktan sonra kanla kazanılmış özgürlüğünün tadını çıkarmayı başka zamana bıraktı ve toprak yoldan asfalta doğru koşmaya başladı.

Anacaddeye çıkana kadar mahalleli Sezen'in koşuşunu bir geçit törenini izler gibi, alüminyum ve ahşap pencere çerçevelerinden, yamuk balkonlarının oynak, paslı tırabzanlarından sarkarak izledi, hatta ekinmeyip alçak sesle alkış tutanlar oldu. Bu alkışılar akşam yemeğinde geçidi anlatırken kendileriyle ayrı bir gururlanacaklardı.

Sezen anacaddeye vardığında ellerini dizlerine yaslayıp

soluklandı bir an, tekrar hareketleniyordu ki bir korna sesiyle durdu. Kasası yumurta kolileriyle, koliler de sarılı bez yazlı yumurtalarla dolu küçük bir kamyonet kenara çekmişti. Kamyonetin şoförü uzanıp yolcu kapısını açtı, kafasını dışarı uzattı. Sezen, Gıtgıt Vehbi'nin oğlu Hasan'ı tanıdı. Oğlan, "Atla kız, bırakayım çarşıya gidiyorsan," deyince atladı yolcu koltuğuna. Yol boyu kollarını göğsünde kavuşturdu.

Çarşıya bir sokak kala kamyonetten indi.

Hasan, "Hadi, geçmiş olsun hepinize," dedi. "Hepimize."

Sezen çarşının başladığını işaret eden çınara doğru koştu. Çınarın altındaki sandalyelerde bağdaş kurmuş kahvelerini yudumlayan ihtiyarlar sigaralarının dumanıyla, dükkanlarının önünü süpüren esnaf süpürgelerinin telleriyle selam ettiler Sezen'e. Sezen hiçbir selamı almadan, bütün bu yüz­süz kutlamanın onu yavaşlatmasına izin de vermeden ilerledi.

Esnaflar para almamak için Allah'ın adını verdi. Sezen işte buna izin verdi ve bir elinde beş kilo ceviz, diğerinde dört kara kaplumbağasıyla döndü eve. Esnafa kalsa bir teneke rakı, beyaz peynir, yine bir teneke zeytinyağı, arapsabunu, taş fırın ekmeği, bademli lokum ve daha neler nelerle dönecekti eve.

Kapı önünü ıslatmış süpüren Elif, Sezen'i ondan bulaşan bir neşeyle karşıladı. Sezen'in elindeki torbalara yardım ederek peşinden içeri girdi. Cemile ve Ayşegül'le birlikte bahçeye çıktılar.

Cevizi bahçede büyük bir naylon yaygıya serip yaygının etrafında bir çember kurdular. Cevizi beşe böldüler, hep beraber beşte birini kırıp salona geçtiler ve halının üzerine serptiler.

Cemile, "Normalde bu yeter onları orda tutmaya," dedi.

Ayşegül kafasını tedirginlikle iki yana salladı. "İnat ederlerse diye kilit de takalım."

Cevizin bir diğ er beşte biriyle de, halının çevresini muntazamca dolanıp bir nevi zincir yaptılar.

“İkisini birlikte g  mmekle hata mı ettik?” diye sordu Elif, zinciri alıcı gözle incelerken.

Cemile elinin tersini Elif’in suratına indirecekken durdu. “Sus, orospu! Şekil ayakaltından, siktir git odana.” İki letmeden merdivenlere koşturan Elif, Cemile’nin, “Herifinki altından sanki...” diye söylendiğini duyunca daha bir bilendi ablasına.

Bu son cümlesiyle Cemile’nin, Ayşegül   ne arkaya sallanmaya başlamıştı. Cemile terslendi. “ ıkar yatır şunu da, zinciri bozacak.” Halının etrafına dizili, görünmez bir iple birbirlerine bağılıymı  gibi duran cevizlerden sırayı bozmaya çalışan var mı diye dikkatle baktı.

Cemile taze abdestiyle cevizlerin üzerine okuyup üflerken Sezen, Ayşegül’  ve kaplumbağalarını yukarı çıkardı. Ayşegül’ n ağırmaya ba layan ba ına, kaplumbağalar için yıkadığı marullardan koydu.

Cemile ve Ayşegül yatışınca, Sezen’le Elif birer avuç cevizini kırıp ezdiler, küçük, bakır bir tencereye koyup tencereyi ocağına yerleştirdiler, rengi yeşile  alana, ağıda kıvamına gelene kadar balla karıştırdılar ateşin üzerinde. Sezen’in kol ve bacaklarındaki tüyleri, Elif’in iki ka ının birle tiğı yeri ve bıyıklarını bu karışımla aldılar.

Cemile’nin pi irdiğı tarhanayı içtiler. Cemile halı gibi, anneannesi Meryem Hanım’dan yadig  r y  n yorganı da sarı sateni yukarı gelecek şekilde halının üzerine serdi.

Cenazelerin kibleye bakması, çenelerinin bağılanması, gözlerinin kapatılması, yıkanması, kefenlenmesi gibi Cemile’nin yıllardır ezbere yaptığı i leri görmeye gerek duymamışlardı. Suzan Hanım’ın ya da Muhtar’ın başka bir âlem için yeniden doğıp doğımaması umurlarında değıldi çünkü, önemli olan o ikisinin ayrıldığı yerde kendilerine yeni bir

âlem yaratmalarıydı. Her işte bir hayır vardır derler ya, bundan bir şer çıkmasına izin verecek değillerdi.

Cemile besmele çekti, ardından halının göbeğindeki köke denk gelmemeye özen göstererek yattı.

Elif dış kapıyı kilitleyip ışıkları söndürerek çıktı salondan.

Sezen annesinin yatak odasının aralık kapısından içeri baktı. Ayşegül'ün yüz kasları gevşemiş, küçük hırıltılarla uyuduğunu görünce kendi odasına geçti. Odasının mor turuncu dalgalı tülünü ardına kadar açtı, dolunayın aksinin karnına vurduğunu bilmeden durup bahçeye baktı.

Pencereyi açıp dışarı kulak kabarttı, bahçenin ötesindeki sokaktan çıt çıkmıyordu çünkü bahçenin gölgelere sarınmış köşelerinde bir meşumluk pusuya yatmıştı. Sezen bunu bilmesede, vücudundaki bütün kaslar, fiske atılmış yay gibi gerildi birden, nedenini çıkaramadığı bu ürpertiye canı sıkılarak kapattı pencereyi. Ancak o uğursuz şarkı çoktan kaçmıştı kulağından içeriye. Doğduğu günden beri Sezen'in kulaklarını, gözlerini, kalbini, hafızasının her bir çekmecesini doldurmuş o uğursuz ezgiyle birleşmişti.

O geceyi bütün ilçe deliksiz uyuyarak geçirdi. Oysa bir gece öncesinin kâbusuyla, bu gece yürekleri pır pır girmişlerdi yatağa. Gecenin karanlık örtüsü ahalinin rahatlayan iç çekişleriyle dalgalandı.

O kökü halının göbeğine annesi dokumuştı Meryem'in. Dövdüğü ceviz kabuklarını yine cevizin yapraklarını kattığı suya katarak yaptığı boyayla. Babası Muhtar'ın her sabah evden çıkarken, perdeleri açmasınlar diye pervazlara çektiği kalın bantları kontrol ettiği günleri aşmak için. Annesinin bahçedeki ceviz kurduğu darağacının urganından devşirdiği salıncakta bir ileri bir geri giderken düşünmüştü bunu Meryem. Başka bir nedenden daha dokumuş olabilirdi o halıyı tabii.

Salıncak babasının değil ama, rahmetli eşinin başının örtüsünü sadece banyoya girerken ve yatarken çözmesine izin verdiği halde, kısa karpuz kollularla sokağa bile çıkmasına izin verdiği yeni eşi Rezzan Hanım'ın sinirine dokunmuştu. Sadece salıncak mı! Meryem'in, annesinin yedisinde ve kırkında mevlüt okuduktan sonra bir daha ağzını esnemek için bile açmaması da.

Meryem'e, cevizin gölgesinde durmanın insanı yürekler acısı bir ölümle öldüreceğini söylemeye çekinmişlerdi ama dinleme şansına erişenler, o iki mevlüdün yüreklerine na-

sıl dokunduğunu, kızın gırtlığına herhalde Allah'ın en tatlı sesli meleğinin üflediğini yıllarca bıkmadan usanmadan dilendirmişlerdi. İlçenin en beğenilen müezzini, babası Muhtar Efendi'yi bile solda sıfır bırakmıştı Meryem'in nefesi. İnadi da aynını yapacaktı.

Rahmetli annesi evde kendi başına bir türkü bile mırıldanamamış, bahçenin taşlarına bir kova su döküp üzerine örtü atamamış, namaz eteğinden başkasını tanımamışken, şimdi cici annesi Rezzan Hanım'ın esnafla muhabbet etmesi, bahçede şehirden gelen akrabalarına sofra kurması, o akrabalara sipariş ettiği parlak kumaşlarla terziye koşması, ceviz ağacının son meyvesine kadar yiyerek kendini öldürmeye niyetlenmesine neden oluyordu Meryem'in. Ancak inadi hariç her şeyiyle annesinin küçük kopyası Meryem'in gönlü, annesinin iki kere intihar etmesine razı gelmiyor, böyle böyle yaşamaya devam ediyor, böyle yaşadıkça da cici annesinin yeni hayatını zehrediyordu istemeden.

Rezzan Hanım'ın Meryem'e içерlemeleri, Muhtar Efendi'ye yatak odasının kapılarını kapatınca, Meryem'in rahmetli karısının emaneti olduğu aklından çıktı adamın, kopyası olduğu geldi hatırına. Nefsini Meryem'le körellti. Bir kere de değil. İki kere de değil. Üç kere de değil.

Meryem baba evinden, karnındaki meyvenin çatlamasına kalmadan, çeyiz niyetine annesinin dokuduğu halı ve annesinin nikâhı kıyıldıktan sonra evden dışarı adımını hiç atmadığı için asla kullanmadığı siyah başörtüsünü alıp çıktı. Cevizle vedalaştı sadece.

Göğün, fanilerin göremediği yedi katıyla birlikte yarıldığı bir sabah çıkıp evden Yiğit'le nikâhlandı Meryem. Soğuktan Allah'ın evine sığınmış iki adamın şahitlik etmek zorunda kaldıkları nikahları, Yediuyurlar Camii imamı tarafından kıyıldı.

Bir kış akşamı, anahtarını unutup çıktığı evinin ahalisi gecikince sokakta kalıp ıslak kuşa döndüğünden Meryem'lerin

kapısını çalmıştı Yiğit. Kıyamet de, Muhtar Efendi, Yiğit'in yağmurdan avlularına sığınmasına izin verdiklerini öğrenmeleriyle kopmuştu. Muhtar Efendi'nin kuvvetli nefesi sabaha kadar bağırmaya hatta minarenin tepesine çıkıp sabah ezanını tatlı tatlı okumaya bile yetmişti. Sabah namazını kıldırıp döndüğünde karısının gün ışığı görmemekten sararmış güzel vücudunu ceviz ağacında sallanırken bulmuştu. Vücudu, gözleri dışında, kupkuruydu kadının.

Meryem'in nikâhının haberini alan cici annesi, yatak odasının kapısını ardına kadar açtı ve kocası bacaklarını açmasına izin verene dek, kendini memnun etmekle ustalaşan sağ eliyle sabahlara kadar sevdi kocasını.

Evin kapısı Meryem'e sonsuza dek kapanmıştı tabii. Sadece bir kez, Yiğit kucağında, bacak araları hariç birbirinin tıpkısı, kundakta iki bebekle geldiğinde aralandı.

Rezzan Hanım bebeklerden erkek olanı boğdu, kızın hakkından gelemeden kendisi kayıplara karıştı. Muhtar Efendi ile Suzan adını verdiği kızıdan da haber alan çıkmadı.

Muhtar Efendi'nin dönmeye niyeti olmadığı anlaşılınca camiye yeni bir müezzin istendi. Nefesi Muhtar Efendi'ninki kadar kuvvetli olmasa da, nefsi onunkinden pekâlâ sağlam biriydi.

Kamil Efendi yeni başladığı caminin ve fakirhanesinin temizliği için birini sorduğunda, bir halıdan ve üstlerindeki iki kat giysiden başka varlıkları bulunmayan yeni evlileri önerdi cemaatten halden anlayanlar. Bunlar aynı zamanda, hikâyenin aslını bilseler de, taze çiftin neden Muhtar'ın bırakıp gittiği evde yaşamadıklarını anlamayanlardı.

Allah'ın hiçbir yarattığını diğerinden –haşa!– ayırmasa bile, yüzünde tüyden çok sivilce biten, en ufak cereyanda yıkılacak gibi duran, konuşurken tahtaya sürten tebeşiri andıran sesiyle Yiğit'in, Meryem'i nasıl nikâhladığına akli ermiyordu Kamil Efendi'nin.

Kendisine şadırvandan su taşıyarak, kirli bezlerini gocunmadan aklayarak, avluyu ıslatıp yıkayarak yardım eden Meryem'le Yiğit'in hiç konuşmadan anlaşmaları karşısında anlam veremediği bir merhamet de hissediyordu.

Meryem bir gün, “Yüce rabbine ille de benim için dua edersen, söyle ona annemi bıraksın,” diye dillenenek, Kamil Efendi Allah'ın boş vaktinde yarattığı bu garip kadına, onun dilini çözme şevki ihsan edecek bir evlat versin diye dua edip durmuştu. “Annemi rehin tutuyor.”

Meryem'in eli o kadar lezzetliydi ki, Kamil Efendi ağzının tadı kaçmasın diye kadının sözünü dinledi, rabbine bu defa, birine dayanma gücü, diğerine akıl fikir ihsan etmesi için dua etmeye başladı. Meryem rahatladı, yeni müezzinle bir daha konuşmasına gerek kalmadı. Meryem onunla konuşmasa da, Kamil Efendi sağlık ocağındaki doktora Meryem'den bahsetti.

Doktor hanım, bir aya kalmadan Meryem'e sadece temizliği ve çay ocağını değil, kızıyla kocasını kaybettiği kazadan beri gördüğü kâbusları da emanet edecek kadar güvendi.

Meryem rahmetli annesinden aldığı mirasla, doktor hanımı kırk tas kaynar suyla yıkayıp Yemen mamulü, pamuklu beyaz bir beze sararak mermer bir zemine yatırdıktan sonra okuyup üflemiş, daha o gece doktor hanımın rüyasındaki acı çığlıklar kesilmişti. Yüzüne yavaş yavaş renk, saçlarına yavaş yavaş bir parlaklık, vücuduna yavaş yavaş yaşından beklenmeyecek bir dirilik gelmiş, Meryem'in sağlık ocağında bazı cilt hastalıklarını kokusuz bir karışım, yılcık taşları ve ceviz kokulu nefesiyle iyileştirmesine ses çıkarmamıştı.

Yiğit caminin işlerine bakıyor, Meryem'se caminin içine zaten asla adımını atmıyor, gerekirse kocasına yine avludan destek oluyor; karı-koca dünyanın aldatmacalarına kanmadan, bir lokma bir hırka yaşayıp gidiyorlardı.

Tuvaleti bahçesinde, tek göz odalı, geçen yıllar içinde bir döşek, bir de yorgan dışında bir şey almadıkları sobalı evlerine derman aramaya gelenlerden ekmek, pide, börek, bir kavanoz turşu ya da zeytin, domates salçası, havlu, namaz örtüsü ve hayır duası dışında hediye kabul etmiyordu Meryem. Rahmetli annesinin bilgisini, onun tadına bakamadığı en küçük bir nimetle olsun değişmemeye yeminliydi.

Yıllar rahatsız edici bir sakinlik, bir olaysızlık içinde geçiyordu. Meryem ara ara baba evine gidip evin tozunu atıyor, bahçeyi yaşıyor, annesini bir defacık daha görme umu-

duyla ceviz ağacının altında rüyaya yatıyordu. Öyle gecelerde Yiğit bahçe kapısının önünde kaldırıma çöküp heykel gibi bekliyor, sabah ezanıyla Meryem'in gözlerinde o müjdeyi görmek için yanıp tutuşuyor, göremediği her seferinde Meryem adına Meryem kadar kahroluyordu.

O cevizin altında, öğretmen hanımın düşük yapacağını, beyaz eşyacı Süleyman Efendi'nin kızının kocaya kaçacağını ve herifçioğlunun ikinci göbekten kuzenlerinden biri olduğu ortaya çıkana kadar şuursuzca karısını suçlayacağını, hangi kışın çok soğuk yapacağını ve sebze-meyveyi yatıracağını, yıldırımın ilçenin girişindeki alkollü restoranı tam da bir düğün gecesi vuracağını ve sadece sobanın etrafında halaya duranların canlarını kurtaracağını, Şeker Osman'la karısı Süslü Ayten'in bağ evlerine aldıkları mobilyayı taşıyan kamyonun 23 Nisan kortejine dalacağını ve Süslü Ayten'in İstanbul'dan sipariş ettikleri İtalyan oturma takımı berbat olduğundan sinir krizi geçireceğini, üç çocuk, iki kadın, beş ihtiyar ve bir esnafın ölmesinin kamyon şoförünün yanına kalacağını, Kuşçu Zeliş'in göç edemeyen kuşlara baktığı dairesinden yükselen koku komşuların burnunun direğini kırdığı ve hayvanların vik viklemeleri artık iyice kafa şışirdiği için komşuların şikâyetiyle kış ortasında polis zoruyla evinden çıkarılacağını ancak kuşlara kol kanat germekten yine de vazgeçmeyeceğini ve vitrinini ikide bir indirdiği halde Kasap Necdet'in ona duyduğu aşktan karakola gitmediğini, başkomiserin Ramazan'da karakoldaki odasında kurduğu çilingir sofrasında büyükşehirden belli bir kadını ağırladığını ve kadın gittikten sonra salya sümük ağıladığını, velhasılıkelam, ilçede olmuş, olan ve olacak her şeyi, hatta kocası Yiğit'in elektrik gitmeyen hoparlörlerden birini tamir için çıktığı minareden kendi gibi çelimsiz, boynunda bir fotoğraf makinesiyle ilçeye tarihî çeşmeleri kayda almak niyetiyle gelen başkentli bir sarışın oğlana kendini gösterme ni-

yetiyle aşığı sarkarken düşüp öleceğini gördüğü halde Mer-
yem, anneciğini görmemişti yıllarca.

Gönlü kadınlara da kızlara da kaymayan kocası Yiğit'in namahremiini korumak için cenazesini kendi yıkamakta di-
rettikten sonra girdiğı gasilhaneden çıkmadı bir daha Mer-
yem. Yiğit'in mevlüdünü de kendi okumuştı tabii, bir kadı-
nın bulabileceğı en iyi can yoldaşını kaybetmişti ama bir yük
de kalkmıştı sanki yüreğinden.

Ölen yakınlarıyla gasilhaneye girenlerin, cenazenin Mer-
yem'in okuyup üflemesiyle cennetlik mi cehennemlik mi ol-
duğunun bir bakışta anlaşıldığını, Meryem'in nefesinin ce-
hennemliklerin yüreğindeki korkuyu aldığını kulaktan ku-
lağa taşımaları Kamil Efendi'nin hoşuna gitmiyordu. Gitmi-
yordu gitmesine ama hikâyesini öğrendikten sonra, Mer-
yem'le konuşup bu dedikoduların önünü kesmesini söyle-
meye de elvermemiştir yüreğı. Hayatında ölülerden başkası
yoktu Meryem'in ve Kamil Efendi bu kadarını olsun kadın-
dan esirgememeye karar vermişti.

Yıllar böyle bir kabulleniş içinde geçti. Aslında tam on se-
kiz yıl. Meryem bir gece rüyasında bir dişi geyiğın ceviz ağa-
cına boynuzlarını sapladığını ve cevizin bulutları yırtan çığ-
lıklar atarak ve saatlerce can çekişerek öldüğünü gördü.

Ertesi gün Suzan, karnında sekiz aylık bebesi, bir kolunda
kocası Cahit Bey, bir kolunda gerçek yılan derisinden çan-
tası ve frapan ceketinin eteğinden tutmuş yarı emekler yarı
yürür vaziyette acıklı bir ilerleyiş tutturmuş Ayşegöl ile ba-
ba dedesi Muhtar Efendi'den kalma evin kapısını güle oyna-
ya açtı.

Meryem hiçbir günahı olmadığı halde, Cenab-ı Hakk'ın onu, sanki yeryüzünün bütün örümcek ağlarını yırtmış, bütün kuş yuvalarını devirmiş, bütün salyangozlarını ezmiş gibi cezalandırmasındaki manayı aramayı bırakmıştı. Rüyasındaki geyiğin Suzan'ın suratını taşıdığını fark edişiyse, cevizin dökülen yapraklarında yazılı isimlerin peşine düştü.

Ramazan'ın on beşinde, sahur vakti, artık Suzan'a ait bahçeye kendini belli etmeden girip yere dökülmüş ceviz yapraklarındaki isimleri okudu. İsimler arasında tanımadığı yoktu. Hepsi kasaba ahalisindendi. Ertesi yıl vefat edecek bu yedi kişinin ruhu için hemen o dakika, cevizin dibinde, canlarını kolay yoldan alsın ve onları cennetine kabul etsin diye rabbine dua etti.

Fakirhanesine dönerken, Suzan'ın karnındaki yükü de kucağına sağlıklı alacağını öğrendiğine göre ne yapması gerektiğini düşündü. Sabah ezanı okunurken vişne şerbeti kaynatmaya başladı, poğaçaya hamuru hazırladı. Suzan'ı, efendisi evdeyken ziyaret etmeye karar vermişti; mutfak beziyle bohçaladığı şerbet dolu bir cam şişe ve bir küçük tencere zeytinli poğaçayı yüklenip kapılarını çaldı.

Kapıyı Suzan açtı ve Meryem'i kocasına sütannesı, eski bir komşuları olarak tanıttı.

Cahit mutlulukla yapıştı Meryem'in eline. "Hoş geldiniz annecim, buyrun Allah aşkına, kapı ağzında kalmayın." Nevaleleri Meryem'in elinden kapıp mutfağa koşturdu, kahvaltı hazırlığına koyuldu.

Suzan'la Meryem de, sabah serinliğinde bahçedeki ahşap iskemlelere oturdular. Rahmetli annesinin bir gün olsun keyfini süremediği bu bahçede, doğurduğu kardeşiyle karşılıklı oturacağı asla gelmezdi Meryem'in aklına. Meryem tam Ayşegül'ü soracaktı, Suzan lafa girdi. "Seni ilk şunun altında gördüm."

Meryem bakmadan bildi Suzan'ın cevizi işaret ettiğini. Karşılık vermeden, kendisinden çok babasına benzeyen Suzan'ı inceledi. Teninin kavruk buğday rengini, yüzünün ortasında özensizce açılmış iki delik gibi duran gözlerini, netli ne ince, aksine tam kıvamında, her sözüne itaat ettirecek bir şehvetle açılan pembe dudaklarını, ensesine birkaç tel kıvrık saç bilerek düşürdüğü heveskâr topuzunu, saçlarının gözlerininkinden berrak kahverengisini. Becerikli bir heykeltıraşın elinden çıkmışçasına biçimli, ipek gibi tüysüz bacaklarını da hamileliğin iyice parlattığı göğüslerine benzer bir iştahla sergilemesini, yüküne rağmen biçimini koruyan kalçalarını ve tatlı bir toparlaklıkla belirginleşmiş karnını.

Meryem'in karnına baktığını görünce, "Allah nasip ederse o da benim gibi babasına benzer," dedi Suzan.

Meryem'in tüyleri ayaz yemiş gibi dikeldi. Dudaklarını birbirine bastırdı, onları aralarsa vücudundaki tüm su, gözlerinden bir avazda boşalacak diye ürktü.

Suzan çekinmeden, alıcı gözle tarttı Meryem'i. Kaz ayakları dışında pürüzsüz, beyaz, çilli yüzüne, uzun uzun baktığında insanın içinde bir ağlama hissi kabartan mavi gözlerine, becerikli olduğu belli kısa ve küt parmaklarına, ensesin-

de gevşek bir örgüyle topladığı sarıya çalan açık kumral saçlarına, toparlak ve sevimli bedenine. Tiksindiği tombulluğu muydu, tombulluğuna rağmen güzel oluşu mu, bilemedi. “Kocam bilmiyor, bilmesin de,” dedi birden. “Söyle kasabalıya, ağzından laf kaçıranın anasından emdiği sütü kışından getiririm.” Meryem’e doğru küçük küçük yanaşan Ayşegül’e uzandı birden, Meryem’in gözlerinin içine baka baka kızın kolunu sertçe çimdirdi.

O sırada Cahit bir elinde çaydanlık, diğerinde küçük bir sepet dolusu kızarmış ekmekle mutfağın bahçeye açılan kapısını ayağıyla ittirdi. “Çaylarrrrr!” diye neşeyle öttü.

“Neden döndün?” diye fısıldadı Meryem.

Suzan tükürür gibi konuştu. “Annemi özledim. Olamaz mı?” Ayşegül’ü kendine doğru çekti, göğsüne bastırır gibi yaparken bir daha, bir daha çimdirdi.

Meryem, Ayşegül’de yaşından, aslında belki de hiçbir yaştan beklenmeyecek bir ruh gibilik sezdi. Annesinin çimdirmelerine tepki vermemesinden ziyade, gözlerinin sık sık başka bir diyara bakar gibi bakmasından ve küçük sarı kafasının azar azar titremesinden çıkarmıştı bunu. Meryem, Allah’ın bütün kullarında bir şeytanlık olduğunu bilse bile, Suzan’da ne anneliğe ne evlatlığa sığan ayrı bir şeytanlık sezdi.

Suzan, Meryem’in aklından geçenleri bilirmişçesine gülümsedi. “Rabbine dargın olanın şeytanı ile âdemoğlunun sebep olduğu şeytan farkı tıynetle midir?”

Başta mortocu diye dalga geçilen Cahit'in zengin-fukara ayırmadığı hatta fukaraların taşını daha bir güzel, daha bir dokunaklı yazdığı ortaya çıkınca kasabalı hemen bağına bastı adamı. Cahit'ten önce kasabanın tek mezar taşı işçisi, mesleği babadan zorla devraldığı ve gizli başka bir arzusu-nu gerçekleştiremediği için canına kıymanın eşiğindeki Kenan'ın da bu kararından dönmesiyle, Cahit bilmeden bir büyük hayır daha işlemiş oldu.

Karısı Suzan müsaade etse bahçedeki cevizlerin altında kesip işleyeceği taşlarını sırtlayıp camiye yakın bir küçük dükkân tuttu. Kan tuttuğu için kasabalının kurban kesme ısrarını nezaketle reddetti. Ancak dükkânı kiraladıktan iki hafta sonra, ikinci kızı Cemile'nin mevlüdünü dükkânda da olsa okutmayı ihmal etmedi.

Ahali mesajı almıştı, niyetleri olduğundan değil ya, yine de Suzan'ların eve adım atmaya yeltenmedi kimse. Zaten kadının kolunda kocasıyla kasabaya girişinde istisnasız her birini korkutan tekinsiz bir yan vardı. Onun şerrinden korunmak için Cenab-ı Allah'a Meryem'e uzun ve sağlıklı bir ömür versin diye daha bile duacı olmuşlardı.

Ayşegül'ün, yüzünün ortasında açmış iki çiçek gibi gök gözleri ve sarı saçlarıyla Meryem'in kopyası olduğunun Cahit dışında herkes farkındaydı. Suzan'ın kocası isteyken Cemile'ye de Ayşegül'e ettiği gibi eziyet ettiğinin de. Göğüsleri sarkmasın diye bebeği emzirmedeğini, mahalleden, bebeğini kalp yetmezliğinden kaybeden Cihan Hanım'ın da bebeğe sütannelik yapmasına izin vermeyip onu hazır mamayla beslediğini, bebeği altını ıslattığında, gazı ya da bir başka sıkıntısı olduğunda değil de sadece canı çektiğinde kucağına aldığını, diğer zamanlar duvarları tırmalamasını umursamadığı halde lohusayken kocasıyla ısrarla cima etmek istediğini, evinin kapıları örtük olduğu halde herkes bilip fesupanallah çekiyordu.

Meryem için kendi yazgısı mühim değildi. Ancak Ayşegül'le, ardından doğan Cemile'nin ve kısa süre sonra Suzan'ın rahmine düşecek Elif'in yazgısı, rabbin terazisi cinlerin salıncağına dönmüşçesine sallantılı olacağından kaygılıydı.

Cahit'in aklına, kızlar için bahçedeki cevizle kardeş cevizler dikme fikrini soktu önce. Suzan'ın buğday rengi suratı, o cevizleri görünce daha bir karardı. Memleketin bütün karabulutları, boynuzları ifritli bir geyiğin çağrısına uyarak o gece kasabada belli bir adreste buluştular. Yeni dikilen cevizlerin üzerine kapanan Meryem'in üstüne göklerin tüm soğuk yağmurlarını en soğuk rüzgârlarıyla yağdırdılar.

Meryem görülmemiş bir zatürre ile yatağa düştü. Artık ayaklanmış ve konuşmayı epey ilerletmiş Cemile'nin cici ninesini özlediğinden döktüğü gözyaşları, gökler için yeterli kefareti oldu da Meryem üç ay sonra ayaklandı. Cevizlerin onun yokluğundaki bazı habis gayretlere rağmen, Meryem'in efsunuyla yaşıyordu ancak Meryem'in hastalığında kasabada başka çok işler ters gitmişti.

Bahçelerin çoğu kurumuş, ekinler yatmıştı.

Cumhuriyet Caddesi'nde gündüz gözü açılan bir göçükle yedi araba pert, biri bebek altı kişi ex olmuştu.

Su kulesi tam da aileler gölgesinde piknik yaparken yıkılıp üç kişiyi canından, birini sağ kolundan, bir diğerini yüzünün sol yanından etmişti.

Dokuz çift nişan atmış, beş evli çift acil tarafından boşanmış, üç ihtiyar gelinine hallenirken yakalanmıştı. Güya şehre ihale yemeğine giden Mıknatıs Osman, bir otelin küvetinde yarı yaşında, kimliği belirlenemeyen bir kadınla kömürleşmiş halde bulunmuş, otel sahibi otelde nikâhsız konaklanmasını yasaklamış, "Öleceklerse de nikâhlı olsunlar," diyerek meseleye noktayı koymuştu.

Dağdan kasabaya on iki tilki inmiş; kümes de, kümes hayvanı da bırakmamıştı. Tilkilerin peşinden gelen yabandomuzları da ortalıkta kurusun diye serilmiş ne kadar meyve varsa, veranda ve zemin kat balkonları basıp hepsini yemişlerdi.

Bir istinat duvarı çökmüş, çökerken de üstüne kırmızı sprey boyayla "Ya sev ya terk et" yazan iki genci altına almıştı. Bir dernekte *Das Kapital*'i okurken çıkan tartışmanın alevlenmesiyle patlak veren kavgada iki kişi beşinci kat penceresinden düşerek, bir kişi de ağır cildi kafasına defalarca yiyerek öbür dünyaya intikal etmişti.

Yerel gazetedeki ölüm ve doğum ilanları karışarak bir dolu karmaşa, kalp çarpıntısı ve yok yere sevince yol açmış, o ücrete çalışacak başka enayi bulamayacağını bilen gazete sahibi, tek elemanın bu vahim hatasını affetmek durumunda kalmıştı.

Meryem yataktan çıkacak gücü toplayıp abdestini alınca belalar bıçakla kesilir gibi kesilmiş, kasabalı rahat nefes almıştı.

Aptal değildi Suzan, annesi Meryem'in kötülüklerin en büyüğünü çocukken ve babasından gördüğünü, rahmetli annesinden miras becerilerle donandığını, kolay lokma olmadığını anlamıştı. Ancak kaderinin ipini babasına bırakmasını hazmedemiyordu. İkizinin boğulmuş olmasını, gözünün önünde taşsız bir mezarda yatmasını hazmedemiyordu. Meryem'in bahçede otururlarken bu gerçeği değil de, rahmetli annesiyle yapamadıkları keyfi düşünmesini, Suzan'ı değil de Suzan'ın kışından çıkanları esirgemek istemesini hazmedemiyordu. Dünyaya saplanan boynuzlarının bütün bunların bilgisinden çok önce çıkmasını hazmedemiyordu.

Böylece, bir tencere tatula otu kaynatıp suyunu Cahit'le kızlara içirdi. Tanımadığı bir ot değildi tatula, yine de Meryem'in kızların ceplerine koyduğu tatula tohumlarından yapılma minyatür nazarlıkları keşfetmese, kullanmak aklına gelmeye bilirdi. Ne gülmüştü nazarlıkları da tencereye atarken!

Cahit'le kızlar binbir renkte rüyanın koynuna zincirlenmişken, arifeyi bayram sabahına bağlayan gece, kendini, annesinin doğumunda dikilen cevizin en üst dallarından biri-

ne astı. Daha önce sadece bir defa, o da Kurban Bayramı'nda bir kuzuyu kesmek için kullanılmış bir bıçakla karnına üç kesik attı. İki gün üç gece kursağından tek lokma girmeden, gırtlığından bir inilti bile çıkmadan sallandı o ipin ucunda.

Kendinden geçmeden önce, karnındaki kesiklerden toprağa damlayan kanda bir resim, resimde de Meryem'in aşıl topuğu belirdi. Meryem'in canı avcunun içindeydi ya artık, canlandı Suzan. Elbisesinin cebine koyduğu aynı bıçakla ve morarmaya başlamış kollarının son gücüyle boynundaki ipi kesti. Tuhaf bir çatırtıyla çuval gibi düştü toprağa.

O gece Meryem'in rüyasında ise ne toprak ne su, ne sema ne bir tanecik ahter vardı. Her yan, durmadan yanan boy-nuzlarıyla, doğuştan kör birini bile korkutacak bir sisi git-tiği her yere peşi sıra sürükleyen bir dişi geyikti yalnızca. "Oyyyyyy."

Ağaçların yapraklarındaki, salyangozların kabuklarındaki çiyi toplayıp ılttı Meryem hemen küçük kazanında, abdesti-ni alıp rahmetli anneciğinin dokuduğu halının üzerinde ye-di rekat namaz kıldı. Bu nafile namazın selamını verirken oturduğu yerde öne düştü başı ve bu defa da bir başka cana-var yırttı rüyasını. Uzandı Meryem'e, yanlış mağaralara gir-memiş gibi asla, üstelik tatlı bakışlarla. "Az kaldı yavrum," dedi, "az kaldı kavuşmamıza."

Tiksintiden boğulabilse insan, ilk, Meryem gibiler boğulurdu. Rabbin hikmetinden sual olunmazdı, olunmadı asla, yüceler yücesi karanlık bir yumağın ipini serbest bıraktıysa yapacak bir şey yoktu.

Hemen giyinip gasilhaneye vardı, yolda fırıncının çırağı-na bir koşu gidip Cemile'yi çağırmasını söyledi, kızı bekler-ken sobayı yakıp üstüne çayı koydu. Yarım saat sonra Cemi-le geldiğinde, kızın kara kuruluşuna mı yoksa ona emanet edeceği yaşını aşan göreve mi dertlendiğini bilemeden, göğ-süne uzun uzun bastırdı Cemile'yi.

Çayın yanında taze beyaz ekmek, peynir, zeytin ve söğüşle dizinin dibine oturttu ortanca torununu. Ona ceviz hakkında bildiği her şeyi, yılcık taşlarının sırrını ve halıyı anlattı. İnsanın dişisini de erkeğini de nasıl yıkayıp kefenleyeceğini gösterdi. Rabbimizin öldürmeyi yasaklasa da, kendini müdaafayı yasak etmediğinden bahsetti. Ayşegül'ün hastalığının Allah vergisi olmadığını belletti. Toprağı bitkiler için işleyen bir solucan gibi, Cemile'ye aktardıklarıyla, torunlarının, yokluğunda geçecek günlerini bir nebze güvene almaya çalıştı.

Bütün bu nasihat ve tembihatın ayrılık manasına geldiğini kavrayan Cemile, anneannesinin eteğine yapıştı sımsıkı. Ancak daha yaşayacak günleri vardı birlikte. Korku içinde, tedirginlikle yaşayacaklardı ama daha yaşayacak günleri vardı birlikte.

Meryem, Cemile'yi yolculadıktan sonra, ihtiyaç duyduğu sükûn, etine duvardan geçecekmişçesine yaslandı gasilhane-nin kara dış cephesine. Daha sesini duymadan, vücudundaki tüyler çıktıkları deliklere geri girmeye çalıştı, iç organları sallanır gibi titredi Meryem'in.

“Meryem! Kız Mer-YEM!”

Kafasını sesin geldiği yana, caddeye doğru çevirdi. Beklediğinden genç görünüyordu. Kasabalı gibi bu adamı nereden çıkaracağını düşünmesine gerek yoktu. Meryem, Muh-tar'ın sikinden çıkmıştı çünkü.

Kendinden otuz beş yaş büyük bir adamla evlendirildiği için daha gerdek gecesinden katatonik numarasına yatan Zehra, boşandığı kocası öldürmesin diye kendine zarar verme davranışları edinen Vesile, doğurmamak için amını telle yırtan Ferda ve ikisi de kendini diğerinden ayıramayan Jale ile Hale ikizler. Hepsi dönüp iştahla Ayşegül'e baktı.

Ayşegül sarı saçlarını, yüzünün sağ yanından düşen irice beyaz tutamla topladı. Yerde, ortalarında duran sürahiden bardağına su doldurdu. Bardağın dibine baktı ve her şeyi orada görüyormuşçasına konuştu. “Annemin hikâyesini öğrenmeden onu neden öldürdüğümüzü anlayamazsınız.”

Dinleyiciler bütün kasabaya o geyikli rüyayla malum olan cinayetin perdesi aralanacağı için heyecanla iç çekti.

Babam çok ağlardı. Hep geceleri. Hep biz yattıktan sonra. Gündüzleri görmedim hiç ağladığını, bir kere, o da Meryem anne öldüğünde. Annemin dizlerine kapanır da ağlardı. “Ne olur, çiçeğini sulamama izin ver.” Herkes ağlardı evde ama annem sadece babamın başını okşar, bir onu teselli ederdi, o da fazla uzatmazsa.

“Bana anne deme. Suzan Teyze ya da Suzan Hanım de.” Kardeşim Cemile’nin anne dediğini dillendirince, o minicik, alçak topuklu terliğinin tersini bir indirirdi ağzıma! Ön iki dişlerim ondan kırıktır. Bak, hem kısa, hem tırtıklı. O terlik yüzünden kansız kaldım ben belki de. Cemile’nin gözleri dolardı bazen, hırslanır sağı solu tekmelerdi, o zamanlar dışında, söz dinlemeyi çabuk öğrendim.

Bir kış bir usta çağırırdı annem, sahanlığa inen merdivenlerin altına genişçe bir dolap yaptırmak için. Kimseyle o ustayla konuştuğu kadar iştahla konuştuğunu görmedim. Oradan daha karanlık bir dolap da görmedim asla.

Annem Cemile’yi dövmezdi, dövmezdi ya da, çünkü Cemile dolabın kapısını açıp kendi girerdi içeri. Dolap yapıldıktan sonra bir daha anne demedi zaten Cemile de ona. Dolapta, annemin bizden önceki çocuklarının ruhlarının dolaştığını bilirdim de ben, Cemile’ye kabul ettiremezdim, dolaba ben girmişim gibi korkardım o girdiğinde de. O çıkana kadar iki elimle bastırırdım ağzıma, kalbim dışarı kaçmasın diye. Kalbim çok mu yosmaydı acaba, hep dışarılara niyetlenirdi.

Baş başayken Cemile’ye anne derdim. Acıyan yerlerimi üşenmeden dakikalarca okşardı, dolaptan çıktığımda beni kucaklında sallardı. Gazel söylerdi bazen, ağlamayacağıma söz veririm. Muhtar evire çevire dövmüştü onu bir defasında, ama gazel söylediğinden mi, Meryem annenin söylediğini duyduğum o tek gazeli söylediğinden mi bilmem. Dayığı yerken bağıra çağıra söylemeye devam etmişti Cemile. Sümükleri gırtlığına dolana kadar söyleyip durmuştu. Yine de Allah’ın her gecesi Elif’in ıslak çarşaflarını o kaldırır, temizini örter, saate bakmadan kirlisini yıkar, bahçedeki ipe sererdi.

Zaten Cemile olmasa kanadığımızı Suzan’dan o kadar zaman gizleyemezdik. Elif ele vermese daha da gizlerdik ya. Elif de öyle bir kız işte. Annem bana daha iyi bir kız olayım diye kaydattığı gibi Elif’in de korkusuna şuruplar, ilaçlar kaynatsın

isterdim. Kaynatmazdı ama.

Kanadığımızı sakladığımız için önce hepimiz bir araba dayak yedik. İki gün ve geceyi dolapta geçirdik. Tek tesellimiz biz dolaptayken babamızın ağlamayı kesmesiydi. Sonraları bizi dolaba babam kilitlemeye başladı. Ağlamasın diye ses etmedik. Dolapta Cemile'nin Meryem anneden öğrendiği, sincapların, ceylanların, kuşların, yani işte cümle güzel hayvanın ve ceviz ağaçlarının cirit attığı hikâyeleri dinleyerek öldürürdük zamanı. Karanlıkta bile saçlarını örerd Cemile. Elifin bedeninin kapladığı yer olmasa, var mı yok mu bilemezdim bazen.

Sezen'in kaşlarını kaldırışında, mutsuzluğunun kendini ağzında göstermesinde annemle arasında kuvvetli bir akrabalık kurulabilirdi. Elif varlığını Sezen doğduktan sonra belli etmeye başladı. Hatta Elif'in huzursuzluğu kendini hamileliğimde ufak ufak göstermeye başlamıştı bile ama başlarda bunu bebeğin babasına duyduğu tuhaf bağlılıktan sanmıştım. Belki o da vardı.

Ne de olsa Muhtar, Elif'in ne Suzan'a ne de Meryem'e benzemeyişinden değişik bir keyif alır, Elif'i severdi. Meryem annemle birlik olduğu için mi, Cemile yok gibiydi Muhtar için. Bir tek Cemile'ye uzatmazdı elini öpsün diye. Yoksa Muhtar'ın elleri her yere uzanır, on bir parmağının on biri de istediği her yere girerdi.

Karnımın yuvarlanmasından, annemden önce Cemile şüphelendi ve daha Cemile bir çare düşünmeden, Elif kalbine girme umuduyla anneme koştu. Ama annemin kalbini Muhtar'la Meryem anne yemişti.

Annem de onun aşkını yedi, dedi başıyla Cemile'yi işaret ederek.

Çemberdeki herkesin iştahı Cemile'ye döndü. Zorla doğurduğu üçüncü çocuk da sakat gelince, kocası üzerine her çıktığında öğürmeye başladığından kaynanasının sille tokat giştiği Ferhan'ın, içgüveysi gittiği evde üç görümcesiyle yaşayan ancak bileğinden omzuna tırmanan burmaların ağırlığından sağ yanına yatmış Tuğba'nın ve varlığını oğlununkinden ayıramayan Mükerrerem'in.

Benim de aşkımı yedi Suzan, dedi Cemile. Meryem annenin cenazesinden sonra saçlarımı üç numaraya vurdurmaya gittiğim kuaförde tanıdım onu. Fatma'yı.

Dinleyiciler Meryem'in tanınmayacak derecede delik deşik edilmiş cesedinin bulunduğu ve feci şekilde can verdiğinin duyulduğu sabahı, cesedinin bulunduğu tek göz evinin kapısının penceresinin kilitli olduğunu, vücudu bir geyiğin boynuzları ucunda savrulduğu, boynuzlarla defalarca şişlendiği halde evin duvarlarına, zeminine ya da herhangi bir hücre sine tek damla kan buluşmadığını, aynı şekilde evin hiçbir yerinde geyik kılına, izine rastlanmadığını, cenazeyi yıkayacak kimse çıkmayınca, mezarlığa adli tıptan si-

yah poşetler içinde taşındığını anımsayarak birbirlerine sokuldular.

Fatma, diye yineledi Cemile. Yirmi dakikada kasabanın en güzel tırnaklarını yapar, gerdek öncesinde ağdalanması gereken üçgeni acıtmadan görürdü işini, hatta gelinlerin korkusunu da aliverirdi tüylerle birlikte.

Fatma'nın gelin ettiklerinden bazıları hoyrat kullanılmış, asla mesut olmamış, yine de tertemiz üçgenleriyle benim de elimden geçti. Rabbimin onları cennetinde güzel âşıklerle buluşturması için dua ettim. Bunu bir tek Fatma'ya dedim. Fatma da bir akşamüstü gasilhanede, o âşığı yeryüzünde bulabileceğini gösterdi bana. Bir başka akşamüstü o siyah poşetlerin kollarıma binmiş, o poşetlerle yaptığım yürüyüşün ayaklarıma inmiş ağırlığını, yüreğime sinmiş acısını an an üstümden alacağını gösterdi.

Ağzımın kenarındaki korkak kıvrımdan mı, Suzan anladı. Cigerimizi okurdu o hepimizin. Türlü türlü yöntemleri vardı bunun için.

Sevgiliyi kucaklayan sulara, onu tırtıklayan balıklara lanet olsun, dedi Cemile. Sevdasız gelen her bahara lanet olsun. Tıkandı. Sustu.

İlçenin biricik pavyonunda aradığını bulamadığı için hırs-
lanan bir taze mafyanın Fatma'ya tecavüz edip doğradıktan
sonra parçalarını çuvallara doldurarak onu nehirdeki ba-
lıklara yem ettiğini, Suzan'ın Hıdırellez'i olay yerine bakan
bir piknikle karşılamakta ısrar etmesiyle öğrendiğini Cemi-
le'nin, bilen biliyordu.

Kimsenin bilmediği, o katili Elif'in bulduğuydu. Bir gece,
bacaklarındaki tüyleri annesine yakalanmadan peyderpey
alma girişimlerinin bir yenisi için banyoya gittiğinde, baba-
sının, kaç zamandır nefisini doyurmayan annesine arkadan
sokulduğunu görmüştü Elif. Annesinin lavaboya yaslanmış
vücudunun, babasının onun sol göğsünü tutan elinin, kı-
çına bastırdığı kalçalarının görüntüsü akşam yediği tavuğu
Elif'in ağzına getirmişti. "O işi anneme sadece Muhtar De-
dem yapabilir," demiş ve kusmuştu.

O an birtakım müşterilerin yorumları, Meryem'in bazı tu-
haf halleri hatta Ayşegül'ün piçi değişik bir anlam kazanmış,
Cahit Bey, kayınpederi konusunda bir aydınlanma yaşamış-
tı. Kalbinde bir sıkışma, yüzünde bir tiksintiyle o meşhur
ışığa gitmişti. Ekspres.

Cahit'in cenazesinden sonra merdiven altındaki dolabın anahtarını Elif'e vermişti Suzan. Babasının vefat ettiği gece elinde cımbızla dolandığı için terlikle evire çevire dövdükten sonra elbette. Çünkü ağda yaptırmayı ya da kaşlarını alması yasaktı, kaç kere söylemişti Suzan. Herkesin bildiği bu kadardı.

O günden sonra Elif hiç yoksa anahtarı elinde tutma ve kullanma özgürlüğünü korumak için şerrin çağrısına koşmaktan geri durmamıştı. Cemile gasilhanedeyken Ayşegül'ü sürekli dolaba kapatmaktan ve Sezen'in yüreğine, aklından uzaklaştırmaya çalıştığı o annesine benzeme korkusunu salmaktan ayrı bir zevk almıştı. Ayşegül'e anahtarı şöyle bir sallaması yetiyordu, titreye titreye tıpış tıpış geliyordu ablası dolabın önüne.

Ancak anahtar Elif'e sebep olduğu ölümün hediyesi niyetine verildiyse de, anahtarı canı dilediğince kullanması için yeterli değildi bu kadarı. Cemile bilmiyordu ama Fatma'yla ilgili söylentiler kulağına çalınan Muhtar'ın Suzan'ı ziyaretinden sonra sorunu çözme görevini üstlendiği için de tutabilmişti Elif anahtarı elinde. Suzan'a verdiği havadisler karşılığında güçten bir lokmacık daha almıştı. İştahla.

Fatma'yı su kenarına getirmek ve silahı dışında bir şeyi kaldırmayı da çekmeyi de bilmediği için henüz hiçbir kuyudan su çekememiş ve pavyonda alay konusu edilmiş taze mafyanın kulağına ilçede ıslah edilmesi gereken bir sevice bulunduğunu haber etmek işini Elif üstlenmişti. Seve seve.

Bütün bunları bir solukta, noktasız virgülsüz anlatma konusunda çipil kirpiklerinin dibine kadar acıtan bir heves duyuyordu Elif. Bir pişmanlığın dile dökümü olarak değil ama, asla pişmanlık duymuyordu, pişmanlık duyduğu tek şey Muhtar'ın Allah'ın bir günü olsun ona Meryem'e, Suzan'a ya da Ayşegül'e baktığı gözle bakmasını sağlayamamasıydı. Dile dökme hevesi de, ailenin kadınlarının genlerinden na-

sibine düşmeyen güzellik karşısında bir zafer kazanacağındandı. Ancak bugün bile kimsenin iştahı kabarmıyordu ona. Kimse ona anlat demiyordu, anlatsın diye başını, gözünü ondan yana çevirmiyordu.

Deselerdi, çevirselerdi, Meryem'in zoraki intiharındaki payını da anlatabilirdi oysa Elif. Şerbeti Suzan kaynattıysa da, o şerbeti kendi elleriyle koşa koşa götürdüğünü ve içirdiğini Meryem'e, sonra evden çıkıp bir köşeye saklandığını, şerbetin etki etmesini beklerken kalbinin ağzında nasıl attığını anlatabilirdi. Ölgün suratlı ama güzel bir kadın suretinde bir dişi geyiğin Meryem'in o küçücük odasında yoktan belirdiğini, Meryem'in canı çıkana kadar geyiği kucaklamaktan kendini alıkoyamadığını. Kollarını aç aça, ha ha.

Misafirler gelmeden, o çember kurulmadan hepsi tatlı bir telaşla, içgüdüsel bir işbölümüyle sıvamıştı kolları. Cemile Suzan'ın duvarda asılı, bir büfe ya da komodinin üstüne yerleştirilmiş metal çerçevelerdeki fotoğraflarını, çerçeveleriyle birlikte bir çöp torbasına doldurdu. Merhum anneanneleri Meryem'in öbür dedeleri Yiğit'le cami avlusundaki ıhlamur ağacının altında ve gasilhanenin kapısı önünde çekilmiş birer fotoğraflarıyla, üç kız kardeşin üçüyle çekilmiş bulanık birer fotoğrafını ahşap çerçevelere koyup, çerçeveleri salona yerleştirdi.

Elif annelerinin krem, parfüm, şampuan, ağda ve makyaj malzemelerini Cemile'nin elindeki çöp torbasına attıktan sonra iç çamaşırı, elbise, etek, bluz, ayakkabı, kaban ve çantalarını da bahçenin ortasındaki taşlığa yığıdı. Kendin pişir kendin ye'ci İhsan'dan aldığı tutuşturuculara çakmak çakacakken durdu. Etrafı hızla kolaçan ederek öbeğin üzerine eğildi. Bir süre iştahla arandıktan sonra hazinesini yumruğunun arasında bir-iki sıktı, elbisesinin cebine attı.

Alevler bahçedeki bitki ya da ağaçlara sıçramasın diye sonuna kadar elinde kürekle başında bekledi. Külleri, cevizle-

rin gölgelerinin toprakta kesiştiği yerde kazdığı çukura gömüp üzerini güzelce kapattı.

Sezen bütün gün karın ağrısı ve hüzün şikâyetiyle kapandığı odasının penceresinden Elif Teyzesinin, dolabın anahtarını elbisesinin cebine koyduğunu görmüştü.

Ayşegül'ün baş ağrısı hafiflediğinden, herkesin en sevdiği iki renkli bisküvisinden pişirdi. Evi dolduran o hafif şeker ve kakao kokusu, Suzan'ın eve sinmiş metalimsi kokusunun da kendisi gibi zaman içinde evden yolculanacağına dair bir umut yeşertti.

İkinci çayını Sezen'in odasında onun yatağının etrafında içtiler ve olasılıkları hayal etme aşamasından onları basbağı gerçekleştirmeye aşamasına geçmelerinin heyecanını paylaştılar sessizce.

Elifin bir elinin bütün bu sessiz kutlama sırasında hep elbisesinin cebinin üzerine gittiği, elbisesinin cebi üzerinden anahtarı bir hayvan yavrusunu sever gibi şefkatle okşadığı, dudaklarının sulandığı kaçmadı Sezen'in gözünden. Teyzesinin eline baktıkça, kendi içlerinden yükselen bir leş kokusu burnuna doluyor, midesinden bir bulantı yükseliyordu.

İlk iş, evi sütlü kahve duvarlardan, ardından o kirli sarı tüllerden ve kalın kadife güneşliklerden kurtardılar. Kışa kadar örtmeyeceklerdi pencereleri, bahçeye hamile bir kedi alıp bütün yavrulara bakacaklardı. Öyle sözleştiler.

Ertesi gün Sezen de yataktan kalkınca, Suzan'ın kullandığı banyodan başlayarak bütün evi hiçbir köşeyi, deliği atlamamaya çalışarak kırkadılar. Neler çıkmadı ki: Ayşegül'ün yatak döşəğinin altından kahverengi bir çaputa sarılmış yılan derileri, koridordaki süpürgeliklerin içinden siyah kurdeleyle sekizerli sekizerli bağlanmış örümcek ayakları, kapı çerçevelerinin tepesine macun gibi çekilmiş kurumuş âdet kanı, kızların banyosundaki klozetin arkasına bantla tutturulmuş bir demet kurutulmuş zakkum, mutfaktaki yemek

masasının çekmecesinin altına yine bantla tutturulmuş kıvrıgan otu tutamları, kapı eşiklerine sürülmüş tavşanyağı.

Çamaşır suyu kokusunun evden çıkması günler sürecekti. Duvarların yeni uçuk yeşilinin de yardımıyla tabii. Evi ne kadar kırklarlarsa kırklasınlar Ayşegül'ün titremelerinin duracağı yoktu ama. Görüyordu bunu Sezen. Elif Teyzesinin elinin hâlâ elbisesinin cebine gittiğini görüyor, utanmasa anahtarı cebinden çıkarıp onu uluorta sevip okşayacağını anlıyor, anahtarın uyandırdığı anımsayışlarla bacakarasından akan beyaz sıvının kokusunu alabiliyordu.

Komşu kadınların gelip kök halının etrafında çember kurdukları günün akşamında, bahçedeki cevizler daha bir ısrarla söyler oldular şarkılarını. Çok acıydı ancak artık şarkıya gücünü veren Suzan'ın son dileği değildi. Acı yeni bir şey değildi çünkü Sezen'in kısacık ömründe ve kalan günlerini ona sebep olabilecek her şeyden uzak durarak geçirmediği, geçmişin boktan hatıralarının anımsatıcılarından kurtulmadıkça, Suzan'la Muhtar'ı öldürmenin bir halta yaramayaacağını biliyordu.

Kökleri acıyordu cevizlerin, üç kız kardeşin kalplerinin kendi kökleri gibi derinden ve kuvvetle bağlı olmadığının bilgisiyle cayır cayır yanıyordu. Aç bırakılmış bir yenidoğanlar korusu gibi çığlık çığlığa söylüyorlardı şarkılarını. Geyik, gözlerini Sezen'in kalbine dikmiş, kime bağlanacağına karar vermesini bekliyordu. Geyik, gözlerini Sezen'in kalbine dikmiş, kimin kazanacağına karar vermesini bekliyordu. Zor bir karar değildi hiç. Geyiğin gözlerinde gülümseyen Suzan'a katılmak için fazla düşünmedi Sezen.

Toynakların sesi yükseldi. Dağ taş, yaratılmış tüm mahlukat gözünü kapattı manzaraya şahit olmamak için, nafile. Biri gebe üç yavrusunu boynuzlarına takmış, tüyleri kırmızı-siyah ve yapış yapış bir dişi geyik yaklaştı kendinden emin... Boynuzlarından sarkan cesetler ve kan yağmurundan, geyiğin yüzünü seçmek mümkün değildi. Yine de gözlerinden müebbet bir karanlığın kendilerine doğru aktığı anlaşıyordu.

Kimsenin bilmemesi gereken bir şey yaptılar. Elif, Ayşegül ve Cemile. Annelerini öldürdüler. Sezen'in anneannesini. Suzan'ı... İz bırakmamalılar. Evi kırkılıyorlar, salona gömülü canavarın genizleri yakan kokusunu ve o uğursuz şarkıyı def etmek için... Bahçede ise bir kadın, ceviz ağacının altında rüyaya yatıyor. Dualar, beddualar birbirine karışıyor. Ahalinin iç çekişleri duyuluyor. Aslında herkes görüyor, işitiyor, biliyor.

Cevizin Şarkısı, Aslı Tohumcu evreninin ayrıksı örneği. Biraz dünyevi, biraz uhrevi, iki âlemi de yoklayan, nakış gibi örülü bir roman.

